Arşivde Kadın ve Toplumsal Cinsiyet Dergisi - Eylül 2024, Cilt: 1, Sayı: 2
Journal of Women and Gender in the Archives - September 2024, Volume 1, Issue 2

arşivde KADIN VE TOPLUMSAL CİNSİYET DERGİSİ
Journal of Women and Gender in the Archives

AddF- Alman Kadın Hareketi Arşivi

AddF- Archiv der deutschen Frauenbewegung (Archive of the German Women's Movement)

Röportaj soruları tarihçiler Kerstin Wolff, Mette Bartels ve araştırma kütüphanecisi Silke Mehrwald tarafından yazılı olarak yanıtlanmıştır. Silke 1989, Kerstin 1999 ve Mette ise 2023 yılından bu yana Alman Kadın Hareketi Arşivi'nde (AddF) çalışmaktadır.

The following interview questions were answered collaboratively by historians Kerstin Wolff and Mette Bartels, and research librarian Silke Mehrwald. Kerstin has been working at the Archive of the German Women's Movement (AddF) since 1999, Silke since 1989 and Mette since 2023.

Çeviren / Translated by Selvi Başak Öztürk
Çeviri Editörü / Translation Editor Cihan Saka

"Bu girişimin arkasındaki ana motivasyon, kadınların tarihteki rolünü ve etkisini görünür kılmak ve bunu kamuoyuna duyurmaktı. Amaç, kelimenin tam anlamıyla, kadınların tarihin yeniden yazımına dahil edilmesini sağlamaktı."

AddF'nin web sayfasından bir görüntü. / An image from the AddF's website.

Bize AddF - Alman Kadın Hareketi Arşivi'nin kuruluşundan kısaca bahsedebilir misiniz?

1983 yılında bir dernek olarak kurulduktan sonra, Arşiv ilk kez 8 Mart 1984'te kapılarını açtı. Arşiv'in kurulmasındaki en önemli etken, kadın araştırmacıların ve aktivistlerin, 19. yüzyıl ve 20. yüzyılın başlarındaki

Can you briefly tell us about the foundation of the AddF - Archiv der deutschen Frauenbewegung?

After it was established as an association in 1983, the Archive officially opened on March 8, 1984. The primary motivation for establishing the Archive was the recognition among women researchers and

kadın hareketi tarihi hakkında kamuoyunda çok az şey bilindiğini fark etmeleriydi. Bunun başlıca nedeni, Alman Kadın Hareketi'ne özel olarak odaklanan bir arşiv veya kütüphanenin bulunmamasıydı. Tüm materyaller dağılmış durumda, özel mülkiyette ya da çeşitli kadın derneklerinin veya topluluklarının mülkiyetinde bulunuyordu. AddF mevcut tüm belgeleri (kitaplar, dergiler, gri yayınlar, resimler, önemli tarihi figürlerin özel arşivleri ve hareketin kolları dahil) toplamak ve incelemek amacıyla yola çıktı. Bu girişimin arkasındaki ana motivasyon, kadınların tarihteki rolünü ve etkisini görünür kılmak ve bunu kamuoyuna duyurmaktı. Amaç, kelimenin tam anlamıyla, kadınların tarihin yeniden yazımına dahil edilmesini sağlamaktı. AddF'nin üç ana faaliyet alanı bulunuyor: Arşiv ve kütüphaneyi kapsayan koleksiyonlar bölümü, araştırma bölümü ve iletişim bölümü.

AddF'nin benzer kurumlarla gerçekleştirdiği veya hâlihazırda yürütmekte olduğu projelerinden kısaca bahseder misiniz? Ayrıca uzun soluklu yayını *Ariadne*'nin amacı ve kuruluş süreci hakkında bilgi verebilir misiniz?

AddF'de, üç ana faaliyet alanından gelen üyeler bağımsız veya işbirliğine dayalı projeler üzerinde çalışırlar. Koleksiyonlar bölümü diğer devlet arşivleri ve kütüphanelerle düzenli olarak bölgesel veya ulusal düzeyde işbirliği yapar. Aynı zamanda, Almanca konuşulan bölgelerdeki lezbiyen ve kadın arşivleri, kütüphaneleri ve dokümantasyon merkezlerinin ortak bir derneği olan i.d.a. şemsiye organizasyonunun bir üyesi olarak bu kurumlarla yakın işbirliği içinde çalışır. Birlikte Almanya, Avusturya, Lüksemburg, Kuzey İtalya ve İsviçre'deki i.d.a. kurumlarının tüm envanter verilerinin araştırılmasına olanak tanıyan META kataloğunu geliştirdiler.

Dijital Alman Kadın Arşivi (DDF), Almanca konuşulan bölgelerdeki kadın ve lezbiyen hareketi tarihi hakkında bilimsel bir portaldır, aynı zamanda bir i.d.a. işbirliği projesidir. Portal, bir yandan META-kataloğuna dayanarak envanter verilerini ve dijitalleştirilmiş verileri sunarken, diğer yandan hareketin önemli tarihi figürleri ve konuları hakkında makaleler, genel gelişmeler ve yerel özellikler hakkında bilgiler içerir ve böylece kadın hareketlerinin çeşitliliğini sergiler. AddF, hem materyal toplanmasına hem de makalelerin hazırlanmasına katkıda bulunur.

Araştırma alanında AddF, üniversiteler ve akademik kurumlarla doğrudan bağlantısı olmayan çeşitli araştırma kuruluşlarıyla işbirliği yapmaktadır. Ayrıca, AddF, Tarihsel Kadın ve Toplumsal Cinsiyet Araştırmaları Çalışma Grubu ile Demokrasi ve Toplumsal Cinsiyet Çalışma Grubu gibi araştırma dernekleriyle de ortak çalışmalar yürütmektedir. Araştırma projeleri ya tematik bir yaklaşım kullanır veya biyografik bir şekilde kurgulanır. Ayrıca AddF, diğer araştırma kurumları ve üniversitelerle birlikte bu araştırma alanlarına odaklanan ve ortak çalışmaları içeren bilimsel konferanslar düzenler.

İletişim bölümü, AddF'nin çalışmalarını çeşitli sosyal medya kanallarında (örneğin, Facebook ve Instagram)

activists that the history of the Women's Movement in the 19th and early 20th centuries was not sufficiently documented or publicly known. This was mainly due to the fact that no archive or library existed that exclusively focused on the German Women's Movement. All materials had been scattered, were still in private possession, or belonged to various other women's associations or societies. It became the AddF's goal to collect and study all existing records (including books, journals, grey literature, pictures, the estates of important historical figures, and artefact from the movement). The main motivation behind this course of action was to highlight the contribution and impact that women had on history and to publicize it. The goal was, literally, to ensure the inclusion of women in the rewriting of history. To this day, the AddF has three main areas of operation: the collections department, including the archive and the library, as well as the research department and the communications department.

Could you give us information about the projects that AddF has carried out or is currently conducting with similar institutions and also provide some information about the purpose of the *Ariadne*, the long-running publication, and its founding process?

In the AddF, members from the three areas of operation work on independent or cooperative projects. The collections department regularly collaborates on a regional or national basis with other state-run archives and libraries. As a member of the i.d.a. umbrella organization, a joint association of all German-speaking lesbian and women's archives, libraries, and documentation centers (www.ida-dachverband.de), the AddF works closely with the consolidated, German-speaking lesbian and women's archives, libraries, and documentation centers. Together, they have developed the META-catalogue, which enables users to search all inventory data of the i.d.a. facilities from Germany, Austria, Luxembourg, Northern Italy, and Switzerland. The Digital German Women's Archive (DDF), a scientific portal about the history of the German-speaking women's and lesbian movement, is a collaborative i.d.a. project as well. On the one hand, the portal relies on the META-catalogue and presents its inventory data and digitized materials; on the other hand, it includes articles about topics and important historical figures of the movement, insights into general developments as well as local characteristics. Thus, it showcases the diversity of the women's movements. The AddF takes part in the collection of materials as well as in the production of articles.

Regarding research, the AddF collaborates with universities and various research organizations that are not directly affiliated with academic institutions. Furthermore, the AddF collaborates with research societies like the Work Group for Historical Women's and Gender Research and the Work Group for Democracy and Gender. The research projects either use a thematic approach or are biographically structured. Additionally, the AddF, along with other research organizations and universities, organizes scientific conferences that focus

Ariadne'nin Temmuz 2024'te yayımlanan 80. sayısının kapağı. / The cover of the 80th issue of Ariadne, published in July 2024.

tanıtır. Ayrıca, kadın tarihine odaklanan şehir turları, arşiv turları ve diğer kurulumlarla ortak projeler düzenler. Bunlar arasında Wikipedia ve Frankfurt am Main'deki Tarih Müzesi'yle yapılan işbirlikleri de yer alır. Yanı sıra, AddF düzenli olarak Kassel Yetişkin Eğitim Merkezi, Devlet ve Üniversite Kütüphanesi ile müzeler ve tarih dernekleriyle de işbirliği yapar. AddF'yle destekleyici kuruluşu "Lady Friends" arasında özellikle yakın bir çalışma ilişkisi vardır; bu kuruluş, tanınmış yazarlarla düzenli olarak okuma etkinlikleri organize eder.

Dergimiz *Ariadne* ilk olarak 1985 yılında yayımlandı ve bu da onu Almanya'daki en eski kadın dergilerinden biri yapıyor. Derginin amacı, kadın tarihine ve kadın hareketi tarihine dair konuları kamuoyuna duyurmak ve hem araştırmacılara hem de diğer ilgili okurlara ulaştırmaktır. Her sayı belirli bir temaya odaklanır.[1] Bu tematik odağın yanı sıra, dergi her sayısında başka bir ülkeden bir kadın arşivini veya kütüphanesini tanıtır. *Ariadne*'nin her sayısında ayrıca, kadın tarihinin çeşitli yönle-

1. Dergi, başlangıçta 1990 yılına kadar her yıl üç sayı olarak yayımlandı. Daha sonra, 2019 yılına kadar yılda iki sayı yayımlanmaya devam etti. 2019'dan bu yana ise her yıl tek sayı yayımlanmaktadır ve her sayı belli bir konuya odaklanmaktadır.

on these research areas and include collaborative work.

The communications department presents the work of the AddF on various social media channels (e.g. Facebook and Instagram). Furthermore, they host city tours focused on women's history, archive tours, and cooperative projects with other institutions. This includes collaborations with Wikipedia and the Historical Museum in Frankfurt am Main. Additionally, the AddF regularly collaborates with Kassel's Adult Education Center, the State and University Library, as well as museums and historical societies. An especially close working relationship exists between the AddF and its support organization, the "Lady Friends", which regularly organizes readings with well known authors.

Our journal Ariadne was first published in 1985, which makes it one of the oldest women's journals in Germany. The journal's intention is both to publicize topics related to women's history and the history of the women's movement, and make them accessible to researchers and other interested readers. Each issue focuses on a specific thematic area.[1] In addition to this thematic focus, the journal also introduces a women's archive or library from another country. Each issue of Ariadne also includes a review section, which consists of book reviews addressing various aspects of women's history, and a documentation section featuring contemporary sources related to the issue's specific theme. The 2024 issue will be published under the title "Women's Emancipation in Islamic Countries from the 19th Century to the Present"[2]

Could you tell us about the planned activities and upcoming events of the AddF? Additionally, can you provide information about the significance of the AddF's collections in both the national and international context?

We are currently working on a research project about a women's gymnastics school that was founded in the 1920s, and expanded career opportunities for women. The aim of this project is to lay the groundwork for a more comprehensive research initiative in the future. The subsequent project will focus on the connections the National Socialists offered to the women's movement in the early 1930s.

Furthermore, we are currently working on an online exhibition commemorating the 75th anniversary of the German Constitution/Basic Law. In this context, we focus on the woman lawyer and politician Elisabeth Selbert; who played an essential role in the inclusion of the equality article "Men and Women are equal" into the German

1. The journal was initially published three times a year until 1990. After that, it continued with two issues per year until 2019. Since 2019, it has been published annually, with each issue focusing on a specific topic.
2. Bkz. https://addf-kassel.de/publikationen/ariadne/frauenemanzipation-in-islamischen-laendern

Dijitalleştirilerek açık erişime sunulan süreli yayınlardan Die Frauenbewegung [The Women's Movement] ve Mutterschutz [Maternity Protection] dergilerinin kapakları. AddF Arşivi. / Covers of the journals Die Frauenbewegung and Mutterschutz, which have been digitized and made available in open access. AddF Archive.

rini ele alan kitap incelemelerinden oluşan bir inceleme bölümü ve o sayının temasıyla ilgili güncel kaynakları içeren bir dokümantasyon bölümü yer alır. 2024 sayısı "19. Yüzyıldan Günümüze İslam Ülkelerinde Kadınların Özgürleşmesi" başlığı altında yayımlanmıştır.[2]

AddF'nin planlanan faaliyetleri ve yaklaşan etkinliklerinden bahsedebilir misiniz? Ayrıca, AddF koleksiyonlarının hem ulusal hem de uluslararası bağlamdaki önemi hakkında bilgi verebilir misiniz?

Şu sıralar, 1920'lerde kurulan ve kadınlara kariyer fırsatlarını genişletme imkânı sunan bir kadın jimnastik okulu hakkında bir araştırma projesi üzerinde çalışıyoruz. Bu projenin amacı, gelecekte daha kapsamlı bir araştırma projesinin önünü açmak. Bir sonraki proje, 1930'ların başında Nasyonal Sosyalistler'in kadın hareketiyle kurduğu ilişkilere odaklanıyor.

Ayrıca, şu anda Alman Anayasası/Temel Kanun'un 75. yıldönümüne ilişkin bir çevrimiçi sergi üzerinde çalışıyoruz. Bu bağlamda, kadın avukat ve politikacı Elisabeth Selbert'e odaklanıyoruz; kendisi, "Kadınlar ve Erkekler eşittir" maddesinin Alman Anayasası'na eklen-

Constitution. The article is considered one if the greatest successes related to women's politics in the post-war era: Its inclusion signaled that future statutory regulations and laws concerning gender relations would need to be adjusted to the new Constitutional framework.

What is in general the acquisition policy of the AddF, especially regarding women's private archives and their role and significance within your institution? How do you promote these archives?

By acquiring heritage and archival inventories, we aim to preserve and protect the work of important women figures from the women's movement of the 19th and 20th centuries. Additionally, our goal is to make these documents available for research and further use. For example, we have acquired the archival inventories of two women's associations that played a notable role in the women's movement: The General German Women's Association and The German Evangelical Women's Alliance (DEF). The archival inventory of the DEF, which was founded in Kassel in 1899, has been especially well-preserved and offers insights into the women's movement that extend far beyond the alliance's history. Furthermore, the archive holds the complete heritage of Elisabeth Selbert, who played an integral role in the inclusion

2. Bkz. https://addf-kassel.de/publikationen/ariadne/frauenemanzipation-in-islamischen-laendern

mesinde önemli bir rol oynamıştır. Bu madde, savaş sonrası dönemde kadın politikalarıyla ilgili en büyük başarı olarak kabul edilir: Bu maddenin kabulü, gelecekte cinsiyetler arasındaki ilişkilere atıfta bulunacak yasal düzenlemelerin ve yasaların, yeni Anayasa'ya uyarlanması gerektiğinin bir işareti olmuştur.

AddF'nin özellikle kadın özel arşivleriyle ilgili sağlama politikasından, kadın arşivlerinin kurumunuzdaki rolü ve öneminden bahseder misiniz? Bu arşivleri tanıtmak için hangi yöntemleri kullanıyorsunuz?

Özel arşiv ve belge sağlayarak, 19. ve 20. yüzyıllardaki kadın hareketinin önemli kadın figürlerinin çalışmalarını korumayı amaçlıyoruz. Ayrıca, bu belgeleri araştırma ve daha çok kullanım için erişilebilir hale getirmeyi hedefliyoruz. Örneğin, kadın hareketinde önemli rol oynamış iki kadın derneğinin arşivini sağladık: Genel Alman Kadınlar Birliği ve Alman Evanjelik Kadınlar Birliği (DEF). 1899 yılında Kassel'de kurulan DEF'nin belgeleri özellikle iyi korunmuş durumda ve kadın hareketine ilişkin, birliğin tarihinin çok ötesine uzanan bilgiler sunuyor. Ayrıca arşiv, "Kadınlar ve Erkekler eşittir" ifadesinin Alman Anayasası'na girmesinde önemli bir rol oynayan Elisabeth Selbert'in bütün arşiv mirasını içeriyor.

Belge veya özel arşiv sağlamak için Alman Kadınlar Konseyi gibi çeşitli derneklerle ya da kadın aktivistlerin torunlarıyla iletişime geçiyor ve yakın işbirliği yapıyoruz. Temel hedeflerimizden biri, yalnızca bu arşiv belgelerinin kendilerine değil aynı zamanda bunların gelenekler bakımından taşıdıkları kültürel öneme de ilgi uyandırmaktır. Çoğu zaman, bir sonraki nesil, annelerinin veya büyükannelerinin belgelerinin tarihsel öneminin farkında olmuyor. Bazı durumlarda, özel arşivlerden çok geç haberdar oluyoruz; belgeler ya terk edilmiş veya kaybolmuş oluyor. Bazen de bireyler, dernekler veya kulüpler doğrudan bizimle iletişime geçiyor. Bu gibi durumlarda, özel arşivin veya arşiv malzemesinin koleksiyonlarımız veya kardeş kurumlardan biri için, örneğin i.d.a. için uygun olup olmadığını değerlendiriyoruz. Arşiv malzemesinin kabulünden sonra bağış süreci gerçekleşiyor ve AddF ile bağışçı arasında bir sözleşme yapılıyor.

Ayrıca önemli kişiler, tüzel kişiler/organizasyonlar ve çeşitli konularla ilgili koleksiyonlarımızı genişletmek amacıyla kimlik kartları, mektuplar, fotoğraflar vb. bireysel arşiv materyalleri satın alıyoruz. Bu, özellikle 19. ve 20. yüzyıllara ait belgeler için önemli; çünkü savaş, zulüm ve yıkım nedeniyle yalnızca az sayıda belge günümüze ulaşabilmiştir. Bu durum, özellikle 1933'ten önce Kassel'de kurulan kadın dernekleri için geçerlidir, zira bu derneklere ait neredeyse hiç arşiv malzemesi kalmamıştır.

AddF'nin arşiv envanteri, niteliği itibarıyla benzersizdir ve Almanya'daki kadın hareketinin tarihi arka planı açısından özel bir öneme sahiptir. Bu doğrultuda, 2011 yılında Almanya Kültürel Miras Koruma Kurumu'nun ("Kulturgutschutz") "Ulusal Değerdeki Arşivler Listesi"-

Elisabeth Selbert, 1935 yılında Kassel'deki Königsplatz'ta bulunan hukuk bürosunda. AddF Arşivi. / Elisabeth Selbert in her office at Königsplatz in Kassel in 1935, AddF Archives.

of the statement "Women and Men are equal" into the German Constitution.

To acquire archival materials or private archives, we reach out to and work closely with various associations such as The German Women's Council, or with descendants of women activists. One of our key goals is to raise awareness not only in the archives themselves but also in their cultural significance with regard to tradition. Often, descendants are unaware of the historical importance their mothers' or grandmothers' documents. In some cases, we find out about the estates too late. Sometimes those documents had already been discarded or lost. Sometimes individuals, associations, or clubs contact us directly as well. In those cases, we assess whether the estate or archival inventory fits into our collection or would be more suitable for one of our partner institutions, such as i.d.a. Once the estate and archival inventories are accepted, they are donated, and a contract is made between the AddF and the donor.

In addition, we purchase individual archival items, such as identity cards, letters, photos, etc., to expand our collections of materials related to important figures, organizations, and various topics. This is particularly crucial for documents from the 19th and 20th centuries, as due to war, persecution, and destruction, only a small amount have survived to this day. This is particularly true for women's associations established in Kassel before 1933, for which almost no archival material has survived.

The archival inventory of the AddF is unique in its nature and of special importance to the historical background of the women's movement in Germany. With this in mind, it was included in the "List of Nationally Valuable Archives" by Cultural Heritage Protection Institution (Kulturgutschutz) in 2011. The international cooperation of the AddF is also reflected in its archival inventories: The docu-

ne dahil edilmiştir. Ayrıca AddF'nin arşivlerinde, kadınların oy hakkı ve kız çocuklarının ticareti konularının ele alındığı uluslararası kongreler ve toplantılara dair uluslararası nitelikteki arşiv belgeleri de bulunuyor.

Arşivleriniz ve koleksiyonlarınız hakkında bilgi verebilir misiniz? Araştırmacılar koleksiyonlarınıza nasıl erişebilir?

AddF'nin koleksiyonları, Alman Kadın Hareketi tarihinin farklı kesimlerine ait materyalleri barındırıyor. Proleter gruplardan burjuva gruplara, ilerici gruplardan muhafazakâr gruplara, anarşist gruplardan mezhep gruplarına kadar her kesimden ve gruptan materyali kapsıyor. Koleksiyon, 19. yüzyılın başlarından 1970'lerin başlarına kadar uzanan bir dönemi kapsıyor. "Kadın Dernekleri" ve "Kassel Bağımsız Lezbiyen ve Kadın Hareketi"yle ilgili koleksiyonlar ve içerdikleri belgeler ise günümüze kadar uzanıyor. Arşivlerin içeriği, kadın dernekleri ve topluluklarının dosyaları ve kayıtlarının yanı sıra, Alman Kadın Hareketi'nde aktif rol oynayan kadınların özel arşivlerine odaklanır. Toplamda, dosyalar, kayıtlar ve özel arşivler yaklaşık 1.000 raf metre yer kaplar. Bugüne kadar, AddF 52 özel arşiv ve 41 dosya envanteri sağlamıştır. Ayrıca, yaklaşık 12 000 fotoğraftan oluşan kapsamlı bir fotoğraf koleksiyonu ile tarihi figürler, kurumlar ve konularla ilgili arşiv kaynaklarından oluşan bir koleksiyon mevcuttur. Envanterin bir parçası olan bilimsel ihtisas kütüphanesi ise yaklaşık 720 metre uzunluğundadır.

Kütüphanenin tüm envanterine META-Katalog (www.meta-katalog.eu) üzerinden erişilebilir. Arşiv envanterinin bir kısmı erişime açıktır. Halihazırda 66 özel arşiv ve dosya envanteri META-Katalog aracılığıyla veya AddF'nin web sitesi üzerinden erişilebilen çeşitli çevrimiçi arama araçları kullanılarak araştırılabilir. Dijital Alman Kadın Arşivi portalı (https://www.digitales-deutsches-frauenarchiv.de) aracılığıyla, kullanıcılar farklı konularla ilgili çeşitli makalelere ve tamamen dijitalleştirilmiş verilere ve dosyalara erişebilirler. Tüm materyaller, arşivin okuma odasında şahsen incelenebilir. Arşivin resmi çalışma saatleri Salı'dan Perşembe'ye kadar sabah 11 ile akşam 5 arasındadır. Bununla birlikte, bu saatler dışında ziyaret ayarlama olanağı da sunulmaktadır.

Koleksiyonlarınızın ve arşivinizin ülkenizdeki kadın tarihini nasıl etkilediğini veya kadın tarihinin, koleksiyonlarınız ve arşivinizle ilgili seçiminizi nasıl etkilediğini bilmek isteriz.

Günlük çalışmalarımız geniş bir işbirliği ağına, iletişim yelpazesine ve kendi araştırmalarımıza dayanıyor. Bir araştırma ve eğitim kurumu olarak, çalışmalarımızın sonuçlarını bilimsel konferanslar ve toplantılarda, ayrıca yerel veya bölgesel kadın buluşmalarında, tarihe ilgi duyan vatandaşların toplantılarında duyuruyoruz. Kendimizi, tarihsel ve eğitsel çalışmalarıyla cinsiyet eşitliğine dayalı ve açık bir toplumun (daha da) gelişimini destekleyen, kadınların özgürleşme hareketinin canlı ve devam eden bir parçası olarak görüyoruz. AddF,

ments show that there were meetings at international congresses, and topics such as women's suffrage and trafficking in girls were addressed on an international level.

Could you give information about your archives and collections? How can researchers access your collections?

The AddF's collections include materials from various wings of the German Women's Movement's history. This refers to materials from all directions and factions, such as from proletarian to bourgeois, from progressive to conservative, and from anarchist to denominational groups. The collection period extends from the early 19th century to the early 1970s. The collections related to "Women's Associations" and the "Autonomous Lesbian and Women's Movement in Kassel", as well as the included documents, extend to the present day. The archival inventory focuses on files and records of women's associations and societies, as well as the estates of women who were active in the German Women's Movement. In its entirety the files, records and estates roughly take up 1.000 shelf meters. To date, the AddF has acquired 52 estates and 41 file inventories. Additionally, a comprehensive photo collection (including approx. 12.000 images), as well as a collection of archival sources related to historical figures, organizations, and topics, is part of the archive's inventory. The inventory also includes a specialized scientific library which spans approximately 720 meters.

The entire inventory of the library can be accessed via the META-catalogue (www.meta-katalog.eu). The archival inventory has been partially indexed. Currently, 66 estates and file inventories can be researched through various online search tools accessible via the META-Catalog or the AddF's website. By using the portal of the Digital German Women's Archive (https://www.digitales-deutsches-frauenarchiv.de), users can access various articles on different topics as well as fully digitized data and files. All materials can be accessed in person in the archive's reading room. The archive's official opening hours are from Tuesday to Thursday, from 11 AM to 5 PM. However, the archive also offers the possibility of arranging visits outside of these hours.

We would like to know how your collections and archives have influenced women's history in your country or how the women's history has influenced your choice regarding your collections and archives.

Our daily work is based on a wide range of collaborations, contacts and our own research. As a research and educational institution, we present the results of our work at scientific conferences and meetings, as well as at local or regional women's meetings or meetings of citizens interested in history. We perceive ourselves as an ongoing and vibrant part of the women's emancipatory movement, which supports the (further) development of a gender-equal and open society through its historical and educational work. The AddFaims to preserve and research documents, files and archival materials that

"unutulmaya değer" olarak sınıflandırılan belgeleri, dosyaları ve arşiv materyallerini korumayı ve araştırmayı amaçlar; bu da, modern toplumda yalnızca erkek merkezli bir tarihyazımının yeterli olamayacağını vurgulamak içindir. Bu bağlamda, AddF'nin kuruluşundan bu yana tabandan yukarıya doğru bir yaklaşım benimsediği açıktır. Kırk yıldır sürdürdüğümüz bu yaklaşımda oldukça başarılı olduk. Kadın tarihi giderek daha önemli hale geliyor ve daha net algılanıyor. Bu durum, 2018/19 yıllarında geniş yankı uyandıran ve koleksiyonlarımız ile araştırmalarımızın büyük ilgi gördüğü, kadınların oy hakkının 100. yıl dönümü kutlamalarında açıkça ortaya çıktı. Ancak, kadın hareketini 19. ve 20. yüzyılların toplumsal hareketlerinden biri olarak, diğer hareketler kadar tanınır hale getirmekte henüz başarılı olamadık.

Kadın örgütleri ile arşivleri konusunda ilişkileriniz nasıl?

Kadın örgütleriyle çok yakın işbirliği içinde çalışıyor, arşiv çalışmaları konusunda onlara danışmanlık ve destek sağlıyoruz. En önemli görevlerimizden biri, kadın hareketi aktivistlerinden ve kadın kulüpleri ile derneklerinden gelen materyallerin korunmasını ve erişilebilir olmasını sağlamak. Eğer kadın dernekleri kendi arşivlerini kuramıyorsa ya da kurmak istemiyorsa veya arşiv çalışmalarını sona erdirmek zorunda kalıyorsa, uzmanlığımız doğrultusunda onlara yardımcı oluyor, belgeleri diğer lezbiyen kadın arşivlerine devrediyor veya kendimiz devralıyoruz. Özellikle belgelerini bize bağışladıklarında, kurumlarla mümkün olduğunca yakın işbirliği içinde olmaya özen gösteriyoruz.

Koleksiyonlarınızda tüm kadın gruplarının eşit temsil edildiğini düşünüyor musunuz?

Ne yazık ki, çeşitli kadın hareketlerinin tüm faaliyetleri AddF'de eşit temsil edilmiyor. Proleter kadın hareketi alanında büyük boşluklar var ve 19. yüzyıldaki önemli aktivistlerin veya derneklerin belgeleri ya kayıp veya eksik. İkinci Dünya Savaşı sonrasında da boşluklar var, çünkü organizasyonlar ve bireyler doğru arşivlemeye öncelik vermemişler. Bu boşlukları doldurmak zor, hatta imkansız olacaktır. Genel olarak, kadınlar ve kadın örgütlerinin tarih bilincinin, benzer erkek örgütleri veya bireylerin tarih bilincine göre daha az kapsamlı olduğu açıktır.

Dijitalleştirme politikanız hakkında bilgi verebilir misiniz? Açık erişimde olan herhangi bir özel arşiv veya koleksiyonunuz var mı?

Bir süredir, giderek daha çok sayıda kaynağı dijitalleştirmeye ve bunları dünya çapında erişilebilir hale getirmeye çalışıyoruz. Her şeyi dijitalleştiremeyeceğimiz için amacımız, hareketin söylemlerine dair bir fikir vermek üzere farklı kaynakları kullanarak geniş bir konu yelpazesi sunmak. Bunlar arasında kadınların oy hakkı, kız çocuklarının eğitimi ve fuhuş gibi konulara ilişkin monografiler ve broşürler yer alıyor. *Die Frauenbewegung* [Kadın Hareketi], *Neue Bahnen* [Yeni Yollar], *Mutterschutz* [Annelik Koruması] ve daha sonra *Die Neue Genera-*

have been classified as "worthy of forgetting," in order to highlight to modern society that there cannot be a male historiography. In this context, it becomes clear that the AddF has pursued a bottom-up approach since its establishment. We have been very successful with this approach over the last forty years. Women's history is becoming increasingly important and is being perceived more clearly. This was evident, for example, during the 100th anniversary of women's suffrage (2018/19), which was celebrated on a very large scale and where our collections and research had a broad resonance. However, we have not yet succeeded in making the women's movement of the 19th and 20th centuries as recognisable as other social movements.

What is your relationship with women's organizations regarding their archives?

We work very closely with women's organizations, providing them with advice and support in their archive work. One of our most important tasks is to ensure that materials from women's movement activists and women's clubs and associations are preserved and remain accessible. If women's associations are unable or unwilling to set up their own archives or have to discontinue their archival work, we assist the institutions with our expertise, transferring the documents to other lesbian women's archives or taking over the documents ourselves. We try to work as closely as possible with the institutions, especially when they donate their documents to us.

Do you think all women's groups are equally represented in your collections?

Unfortunately, not all activities of the various women's movements are equally represented in the AddF. There are large gaps in the area of the proletarian women's movement, and the estates of important activists or associations from the 19th century are also missing or incomplete. There are also gaps after the World War II, as organizations and individuals did not prioritize proper archiving. Filling these gaps is likely to be difficult or even impossible. Overall, it is clear that the historical awareness of women and women's organizations is less comprehensive than the historical awareness of similar male organizations or individuals

Can you provide information about your digitization policy? Do you have any private archives available for open access? Which criteria do you use when selecting material for digitization, and which documents do you prioritize?

For some years now, we have been trying to digitize more and more sources and make them accessible worldwide. As we cannot digitize everything, our aim is to present a wide range of topics, using different sources to give an idea about the discourses of the movement. These include monographs and brochures on topics, such as women's suffrage, girls' education, and prostitution.

tion [Yeni Nesil] gibi hareketin önemli dergileri de dijital ortama aktarılmış ve çevrimiçi erişime açılmıştır. Ayrıca, Louise Otto Peters'in[3] arşivindeki kişisel belgelerini ve Genel Alman Kadınlar Derneği dosyalarını da tamamen dijitalleştirdik, böylece bu kaynaklarla her yerden çalışmak artık mümkün hale geldi. Dijitalleştirmenin önündeki en büyük engellerden biri telif hakkı yasası. Telif hakkı ancak 70 yıllık bir sürenin ardından sona eriyor ve ancak o zaman eserler kullanıcılar tarafından özgürce değerlendirilebiliyor. Bu bağlamda bir kitabın, bir makalenin, hatta bir mektubun veya fotoğrafın çevrimiçi olarak sunulup sunulamayacağını netleştirmek için dijitalleştirme sırasında kapsamlı hak araştırmaları yapmamız gerekiyor. Kural olarak, yalnızca telif hakkının süresinin dolduğunu tespit ettiğimizde veya varislerinden yayın izni alabildiğimizde dijitalleştirme yapıyoruz. Çevrimiçi yayınlar için dijitalleştirmenin yanı sıra, materyalleri koruma altına almak amacıyla da dijitalleştirme yapıyoruz. Bu durum, öncelikle genellikle halihazırda okunamayan veya yakında okunamayacak formatlarda olan görsel-işitsel kaynaklar için geçerlidir.

Dijital feminist hareketin ürettiği dijital doğan belgeleri toplamayı nasıl başarıyorsunuz? Feminist hareketle ilgili sosyal medyayı arşivliyor musunuz?

Koleksiyonumuz 1800'den 1970'e kadar uzanıyor. Bizim açımızdan dijital feminist hareket, kadın hareketinin tarihyazımının bütün alanlarına odaklandığı için bizi bir bütün olarak ilgilendiriyor. Bu içeriği birincil ya da ikincil kaynakları indirerek topluyoruz ve daha sonra PDF ya da basılı belge olarak arşivliyoruz. Ancak bu alanda bir gelenek eksikliği var, çünkü sürekli veya sistematik aramalar yapmak yerine yalnızca seçici aramalar yapabiliyoruz. Dahası, özellikle karmaşık olan dijital temsil biçimlerini bu yöntemle muhafaza etmek mümkün değil. Bu görevin gelecekte de önemli bir sorumluluk olarak kalacağının farkındayız. Diğer i.d.a. kuruluşlarıyla yaptığımız görüşmelerde bu konuyu ele aldık ve bu verileri arşivlemeye dair yeni yaklaşımlar arıyoruz.

Türkiye'de kadın tarihi belgelerinin korunması konusunda aktif olarak çalışan arşivciler ve kişi/kurumlar için son birkaç söz eklemek ister misiniz?

Bu bağlamda, diğer kurumlarla iletişim kurma ve toplumsal cinsiyet eşitliğine dayalı toplum vizyonumuz doğrultusunda işbirliği yapma fırsatına sahip olduğumuz için çok memnunuz.

Important journals of the movement, such as Die Frauenbewegung [The Women's Movement], Neue Bahnen [New Directions], Mutterschutz [Maternity Protection] and later Die Neue Generation [The New Generation], have also been digitized and made available online. Furthermore, we have completely digitized the estate of Louise Otto Peters[3] and the files of the General German Women's Association in our archive, so it is now possible to work with these sources from anywhere. One of the biggest obstacles to digitization is copyright law. Copyright only expires after a period of 70 years, and only then can the works be freely utilized by users. In this context, we have to carry out extensive rights checks during digitization to clarify whether a book, an article, or even a letter or photo can be made available online. As a rule, we only digitize when we find that the copyright has expired or when we can obtain permission from the heirs for publication. In addition to digitization for online publications, we also digitize to secure the materials. This applies primarily to audiovisual sources, which are often in formats that are currently unreadable or will soon be.

How do you manage to collect the digital born documents produced by the digital feminist movement? Do you archive social media content related to the feminist movement?

Our collection spans from 1800 to 1970. For us, the digital feminist movement concerns us as a whole because it focuses on all areas of the historiography of the women's movement. We collect this content by downloading primary or secondary sources, which we then archive as PDFs or printed documents. However, the tradition in this area is incomplete, as we are only able to perform selective searches instead of continuous or systematic ones. Moreover, digital representations, especially complex ones, cannot be preserved in this way. We are aware that this task will remain an important one for the future. We have discussed this issue in our discussions with other i.d.a. organizations and are looking for new approaches to archiving this data.

Would you like to share any final thoughts for archivists and individuals/institutions who are actively working on the preservation of women's history documents in Turkey?

In this context, we are very pleased to have the opportunity to communicate with other institutions and collaborate towards our vision of a gender-equitable society.

3. Louise Otto-Peters (26 Mart 1819, Meissen - 13 Mart 1895, Leipzig), romanlar, şiirler, denemeler ve libretti yazan bir Alman oy hakkı savunucusu ve kadın hakları hareketi aktivistiydi.

3. Louise Otto-Peters (26 March 1819, Meissen – 13 March 1895, Leipzig) was a German suffragist and women's rights activist who wrote novels, poems, essays, and libretti.